

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Raadsvoorstel Regioprogramma Jeugd 2023 - 2028

Datum: 03-11-2023

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Het meerjarig Regioprogramma jeugd 2023-2028 vast te stellen.

Aanleiding

In het Rijk van Nijmegen werken we sinds 2012 met zeven gemeenten goed samen in het jeugddomein. Deze zeven deelnemende gemeenten zijn: Berg & Dal, Beuningen, Druten, Heumen, Mook & Middelaar, Nijmegen en Wijchen.

Sinds de overgang van de jeugdzorg naar de gemeenten staan we voor een grote opgave. De druk op de jeugdzorg neemt toe met lange wachtlijsten en hoge kosten. In de regio Rijk van Nijmegen zijn 55.436 jeugdigen (tot 18 jaar). Hiervan hebben 7.881 jeugdigen in 2022 (verlengde) jeugdhulp ontvangen. De kosten hiervoor bedroegen € 95 miljoen. Voor de Wijchense duiding verwijzen wij u naar de stand van zaken welzijn, toegang jeugdhulp en wmo, die wij in december ter informatie aan uw raad aanbieden.

Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028

Landelijk wordt het beeld herkend dat we voor een ingewikkelde opgave staan en om die reden is in juni 2023 een landelijke Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld, ondertekend en aangeboden aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer.

De agenda heeft als doel knelpunten in de jeugdzorg structureel aan te pakken. Een ander doel is het jeugdzorgstelsel financieel houdbaar maken voor de toekomst. Daarbij verwacht het Rijk dat gemeenten ferme besparingen gaan maken. Dit betekent dat er veel op gemeenten af gaat komen. Dit kunnen we alleen in gezamenlijkheid vormgeven.

Regionale programmasturing

Om alle uitdagingen die op het gebied van de jeugdzorg op de gemeenten afkomen in goede banen te leiden, is een stevige sturing noodzakelijk. We hebben de regionale samenwerking verder geprofessionaliseerd door te groeien naar een regionale programmasturing op jeugd. Dit heeft geleid tot het meerjarige regioprogramma Jeugd waar we opgevegericht met elkaar samen werken. Het regioprogramma bevat onze ambitie, doelen en acties op het gebied van jeugd. Het biedt een basis van waaruit we de aankomende jaren beleid en aanpak gaan vormen en inzetten. Partners zoals aanbieders en onderwijs, maar ook gemeentelijke adviesraden, zijn geconsulteerd voor de vaststelling van het regioprogramma.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)

Gewenst resultaat

Door uitvoering te geven aan de opgaven die in het regioprogramma jeugd zijn beschreven en de benodigde middelen hiervoor beschikbaar te stellen, dragen wij bij aan de regionale ambitie: In het Rijk van Nijmegen versterken we kinderen en gezinnen zodat inzet van jeugdzorg minder vaak noodzakelijk is. Dit doen we door aan zes doelen te werken:

1. Inclusiever onderwijs
2. Grotere mentale veerkracht
3. Beter passende jeugdhulp voor complexe situaties
4. Meer jeugdhulp zo thuis mogelijk
5. Vaker zonder schade scheiden
6. Grotere veiligheid van gezinnen

Voor ieder doel worden acties uitgezet die bijdragen aan het realiseren van het doel. Wij verwijzen u voor een beknopt inhoudelijk overzicht van de bovengenoemde doelen met bijbehorende actielijnen naar de doelenboom (bijlage 2 van het regioprogramma).

Argumenten*1.1 De druk op de jeugdzorg neemt toe met lange wachtlijsten en hoge kosten als gevolg*

We zijn maatschappelijk doorgeschoten in het idee dat voor elk probleem of klacht een behandeling of diagnose (nodig) is. Voor normale opgroei problemen wordt te vaak een beroep gedaan op professionele jeugdhulp terwijl er oplossingen dichtbij in het normale leven mogelijk zijn. De zes doelen uit het regioprogramma jeugd helpen om kinderen en gezinnen te versterken. Het is onze intentie om ervoor te zorgen dat jeugdzorg hierdoor minder vaak noodzakelijk zal zijn, waardoor wachttijden zullen afnemen en de kosten voor jeugdzorg op termijn kunnen dalen.

1.2 De opgaven voor de jeugdzorg zijn te complex om deze als gemeente alleen op te pakken.

Met dit regioprogramma werken we in de regio vanuit één visie samen om de ambitie en zes doelen te bereiken. We scheppen kaders en nemen maatregelen. Dit biedt duidelijkheid naar onze partners en inwoners. Zo zijn we beter in staat samen de beweging te maken naar een andere kijk op jeugdhulp.

1.3 We sluiten aan bij de landelijke Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd vraagt veel van gemeenten wat betreft de inrichting van het jeugddomein en financiële besparingen die dat moet opleveren. Als regio staan we hier samen voor. Door aan de opgaven uit het regioprogramma jeugd te werken, werken we ook aan een groot aantal maatregelen uit de Hervormingsagenda (zie nader hoofdstuk 5 van het regioprogramma).

1.4 Het Rijk bepaalt dat gemeenten in het kader van de Jeugdwet uitvoering geven aan de Hervormingsagenda Jeugd.

Wanneer regio's niet voldoen aan de gestelde maatregelen en bijbehorende besparingen kan dat consequenties hebben voor de financiële bijdrage van het Rijk aan gemeenten. De Hervormingsagenda verplicht regionale samenwerking in een robuuste regio. Gemeenten worden ook verplicht bepaalde specialistische zorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van zorg beter te organiseren. Ook moet de gemeentelijke toegang worden versterkt met stevige lokale teams.

1.5 De landelijke overheid wil een wettelijke verankering van de regionale samenwerking.

Het Rijk van Nijmegen laat al sinds 2012 zien, de uitdagingen op het gebied van Wmo en Jeugd middels een sterke regionale samenwerking goed op te pakken. Met dit regioprogramma jeugd onderstrepen wij deze samenwerking.

1.6 Om uitvoering te geven aan het regioprogramma jeugd is instemming nodig van alle gemeenteraden

Alle gemeenteraden in de regio stellen het regioprogramma jeugd 2023-2028 en bijlagen vast. Belangrijk is dat we de kaders en de opgaven rondom jeugd regionaal dragen. Dit is nodig om uitvoering en sturing te geven aan het regioprogramma.

Tegenargumenten en risico's

1. Het vervolg van de Hervormingsagenda Jeugd is onzeker nu het kabinet demissionair is.

De komende tijd zal in de politiek veel aandacht zijn voor de aanstaande verkiezingen. Er is een risico dat de Hervormingsagenda Jeugd en de noodzakelijke wijzingen daardoor naar de achtergrond verdwijnen. Wat landelijk ook staat te gebeuren, laat de opgaven waar we als regio aan willen werken om het voor onze jeugd anders, beter te doen, onverlet.

2. De uitvoering van het regioprogramma en het bereiken van de doelstellingen kan alleen als alle regiegemeenten zich hieraan verbinden.

Als een regiegemeente niet instemt met het regioprogramma jeugd, en daarmee uit de regionale samenwerking voor jeugd stapt, heeft dit financiële en inhoudelijke gevolgen voor het behalen van de regionale doelen. We zien dit risico als beperkt omdat:

- De regio al sinds 2014 sterk verbonden is in de samenwerking op jeugd.
- De overheid stuurt op wettelijk sterke regionale samenwerking m.b.t. de jeugdwet en de Hervormingsagenda Jeugd.
- Het regioprogramma jeugd gezamenlijk tot stand is gekomen.

Financiële gevolgen

De begroting voor de regionale samenwerking op jeugd wordt jaarlijks meegenomen in de gemeentelijke begroting die door u wordt vastgesteld. Het regioprogramma jeugd biedt u de inhoudelijke vertaling.

Communicatie

n.v.t.

Inwonersparticipatie

Een belangrijk onderdeel binnen het programma is het betrekken van inwoners door middel van ervaringsdeskundigheid en cliëntperspectief. In het proces zijn ook de adviesraden van de 7 gemeenten vroegtijdig betrokken.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Openbaar

Zaaknummer: Z/23/140751

**Voorstel
Advies**